

Právní mantinely služeb – opakování a výkop k diskusi

Komise pro služby

Moravská zemská knihovna v Brně:

3. listopadu 2011

Hanuš Hemola

Knihovní řád a služby

- Zřizovatel knihovny je podle § 4 zákona č. 257/2001 Sb. (knihovní zákon) povinen vydat KŘ a specifikovat v něm pravidla pro poskytování služeb knihovny
- KŘ je základním dokumentem pro poskytování služeb – práva a povinnosti uživatelů i knihovny
- Přílohy KŘ – např. ceníky, speciální pravidla pro poskytování dalších služeb (přístup k internetu, používání výpočetní techniky, knihovní/výpůjční řády pro jednotlivé studovny apod.)

Základní struktura KŘ

- **Základní ustanovení** (poslání a právní zakotvení)
- **Uživatelé služeb** (kdo a za jakých podmínek se stává uživatelem)
- **Výpůjční řád** (základní podmínky poskytování služeb)
- **Postihy** za nedodržení ustanovení Knihovního řádu (sankce, náhrady, zálohy, kauce)
- **Závěrečná ustanovení** (účinnost, výjimky)
- **Přílohy** (zpravidla ceníky, speciální pravidla)

Obecné právní předpisy v knihovním řádu

- Občanský zákoník č. 40/1964 Sb.
- Trestní zákoník č. 40/2009 Sb.
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů
- Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)

Povinnosti a práva uživatele/knihovny dle OZ

- § 659

Smlouvou o výpůjčce vznikne vypůjčitelovi právo věc po dohodnutou dobu bezplatně užívat.

- § 660

Půjčitel je povinen předat vypůjčitelovi věc ve stavu způsobilém k řádnému užívání. Ustanovení [§ 617](#) platí přiměřeně i pro užívání věci.

Je-li třeba, aby při užívání věci byla zachována zvláštní pravidla, zejména řídí-li se užívání návodem nebo je upraveno technickou normou, je prodávající povinen kupujícího s nimi seznámit, ledaže jde o pravidla obecně známá. Nesplní-li prodávající tuto povinnost, je povinen nahradit kupujícímu škodu z toho vzniklou.

Povinnosti a práva uživatele/knihovny dle OZ

- § 661

(1) Vypůjčitel je oprávněn užívat věc řádně a v souladu s účelem, který byl ve smlouvě dohodnut nebo kterému obvykle slouží; je povinen chránit ji před poškozením, ztrátou nebo zničením.

(2) Není-li dohodnuto jinak, nesmí vypůjčitel přenechat věc k užívání jinému.

Povinnosti a práva uživatele/knihovny dle OZ

- § 662

(1) Vypůjčitel je povinen věc vrátit, jakmile ji nepotřebuje, nejpozději však do konce stanovené doby zapůjčení.

(2) Půjčitel může požadovat vrácení věci i před skončením stanovené doby zapůjčení, jestliže vypůjčitel věc neužívá řádně nebo jestliže ji užívá v rozporu s účelem, kterému slouží.

Závaznost KŘ

- písemným prohlášením uživatele, že přebírá povinnosti z knihovního řádu, že knihovní řád obdržel a že se zavazuje uhradit smluvní pokuty stanovené knihovním řádem pro případ, kdy poruší povinnosti vyplývající z knihovního řádu – např. při registraci
- uzavřením **rámcové smlouvy o výpůjčce**, jejíž přílohou je knihovní řád, který se uživatel jako vypůjčitel zavazuje dodržovat
 - toto ujednání musí/musí??? být písemné

REGISTRAČNÍ FORMULÁŘ – přihláška uživatele Národní knihovny ČR

Vyplní uživatel, položky označené * jsou povinné		Vyplní NK ČR
* PŘÍJMENÍ	* Jméno	ID
* Datum narození	Rodné číslo	Status
* Adresa trvalého bydliště ulice a číslo obec PSČ	* Adresa kontaktní (pokud se liší od trvalého bydliště) ulice a číslo obec PSČ	Plná moc pro asistenta držitele průkazu ZTP/P
V případě potřeby je možno kontaktovat: e-mail: telefon:	* Fotografie – NK ČR zhotovuje při registraci	Služební údaje:

Prohlášení uživatele při registraci v Národní knihovně ČR

Prohlašuji, že jsem se seznámil s knihovním řádem, včetně jeho příloh, a zavazuji se dodržovat povinnosti, které mi knihovní řád ukládá.

Zavazuji se oznámit bez zbytečného odkladu změnu kteréhokoliv osobního údaje uvedeného v registračním formuláři.

Souhlasím, aby Národní knihovna ČR zpracovávala moje osobní údaje v rozsahu a v souladu s účelem uvedeným v knihovním řádu.

Beru na vědomí, že můj pohyb v prostorách Národní knihovny ČR může být zaznamenáván kamerovým systémem.

Místo:	Datum:	Podpis uživatele:
--------	--------	-------------------

Číslo a typ dokladu, podle kterého byla ověřena totožnost uživatele

Datum a podpis knihovníka

Registrace/zápis

- dostatečná identifikace uživatele
- Povinné údaje – jméno, příjmení, datum narození, pohlaví, trvalá adresa, kontaktní údaje, prohlášení
- Nepovinné údaje – statistický dotazník
- Ověření osobních údajů a splnění podmínek KŘ
- Například řešení Městské knihovny v Praze

Hlava VI. Registrace čtenáře

čl. 14

Registrace čtenáře věku alespoň 15 let

- (1) Žadatel o registraci (dále jen „žadatel“) věku alespoň 15 let vyplní čtenářskou přihlášku a jejím předložením požádá MKP o registraci. Přitom je povinen se prokázat průkazem totožnosti.
- (2) Registrovaným čtenářem se může stát žadatel usazený v České republice, který tuto skutečnost doloží. Je-li žadatel občanem Evropské unie (dále jen EU), postačuje, pokud doloží usazenost na území EU.
- (3) Usazenost se dokládá veřejnou listinou, v níž je uvedena adresa pobytu žadatele. Není-li z objektivních důvodů doložení usazenosti veřejnou listinou možné, může MKP připustit doložení usazenosti jiným věrohodným způsobem; v takovém případě se lhůta pro rozhodnutí o přijetí či nepřijetí přihlášky čtenáře dle čl. 20 prodlužuje na jeden měsíc.
- (4) Za žadatele může jednat osoba jednající na základě plné moci s úředně ověřeným podpisem žadatele, pokud se přitom prokáže touto plnou mocí a průkazem totožnosti.
- (5) Není-li žadatel právně způsobilý k registraci, činí tento úkon za něj jeho zákonný zástupce.

čl. 15

Registrace čtenáře věku alespoň 15 let s peněžitou kaucí

- (1) Registrovaným čtenářem se může stát i žadatel nesplňující podmínky čl. 14 odst. (2), který prokáže svou totožnost a složí nezúročitelnou peněžitou kaucí, jejíž výši stanoví čl. III přílohy knihovního řádu.
- (2) MKP je oprávněna kaucí použít k uhrazení případných dluhů čtenáře vůči MKP. Dokud kauce nebude doplněna na původní výši, MKP smí čtenářova práva zablokovat podle čl. 28.
- (3) Pokud MKP zruší registraci čtenáře podle čl. 30 a čl. 26 odst. (2), vrátí kaucí čtenáři. MKP je v takovém případě povinna kaucí vrátit do tří pracovních dnů.
- (4) Pokud MKP zruší registraci čtenáře podle čl. 30 a čl. 26 odst. (3), pokusí se složenou kaucí čtenáři poukázat na bankovní účet, který k tomu určil. Náklady na vrácení kauce jdou k tíži čtenáře. Pokud vrácení není možné z důvodů na straně čtenáře, zejména proto, že účet zanikl, propadne zbytek kauce ve prospěch MKP.
- (5) Pokud pominou důvody pro složení kauce, může čtenář požádat o vrácení kauce, aniž by tím byla ukončena jeho registrace.
- (6) Důvody pro složení kauce pominou též, pokud čtenář po dobu alespoň jednoho roku řádně plní své závazky vůči MKP, zejména mu nebyla z důvodu jeho prodlení odeslána předžalobní výzva.

čl. 16

Registrace čtenáře věku alespoň 15 let s ručitelem

- (1) Registrovaným čtenářem se může stát i žadatel nesplňující podmínky čl. 14 odst. (2), pokud se za splnění jeho závazků vůči MKP písemně zaručí jiná osoba (ručitel).
- (2) Pokud pominou důvody pro ručení, může ručitel požádat MKP o zrušení svého závazku, aniž by tím byla ukončena čtenářova registrace.
- (3) Důvody pro ručení pominou též, pokud čtenář po dobu alespoň jednoho roku řádně plní své závazky vůči MKP, zejména mu nebyla z důvodu jeho prodlení odeslána předžalobní výzva.

čl. 17

Registrace čtenáře mladšího 15 let

- (1) Žadatel mladší 15 let vyplní čtenářskou přihlášku a jejím předložením požádá MKP o registraci. Za žadatele může jednat i jeho zákonný zástupce.
- (2) Přihláška žadatele musí být předem písemně schválena jeho zákonným zástupcem.
- (3) Přihláška žadatele musí být podepsána ručitelem. Ten ručí za splnění závazků vzniklých až do dovršení patnácti let věku čtenáře. Ručitelem může být též zákonný zástupce.

Průkaznost výpůjčky

- schopnost knihovny prokázat, že si uživatel dokument skutečně vypůjčil
- nejvhodnější písemný důkaz o uzavření smlouvy a o převzetí knihy, např. výpis z uživatelského konta, doklad o převzetí
- pohledávka není promlčena
- KŘ NK ČR, část desátá, odst. 4
„Vlastnické právo ke knihovním jednotkám tvořícím knihovní fond je nepromlčitelné, knihovní jednotku nelze získat vydržením.“

Sankce, upomínky

- Stanovení postupu, co knihovna dělá, když uživatel nedodržel sjednanou lhůtu
- Sjednání smluvní pokuty – poplatek za opožděné vrácení, poplatek z prodlení, zpozděné
- Způsoby upomínání, kolik upomínek, doložitelnost upomenutí
- Kdy knihovna předává vzniklou pohledávku k dalšímu řízení – soudní vymáhání

Pozor na knihovní řád☺

„Co získáte, když zkřížíte právníka a knihovníka?“

„Všechny informace, které byste kdy vůbec mohli potřebovat, ... ale neporozumíte z toho ani slovu.“

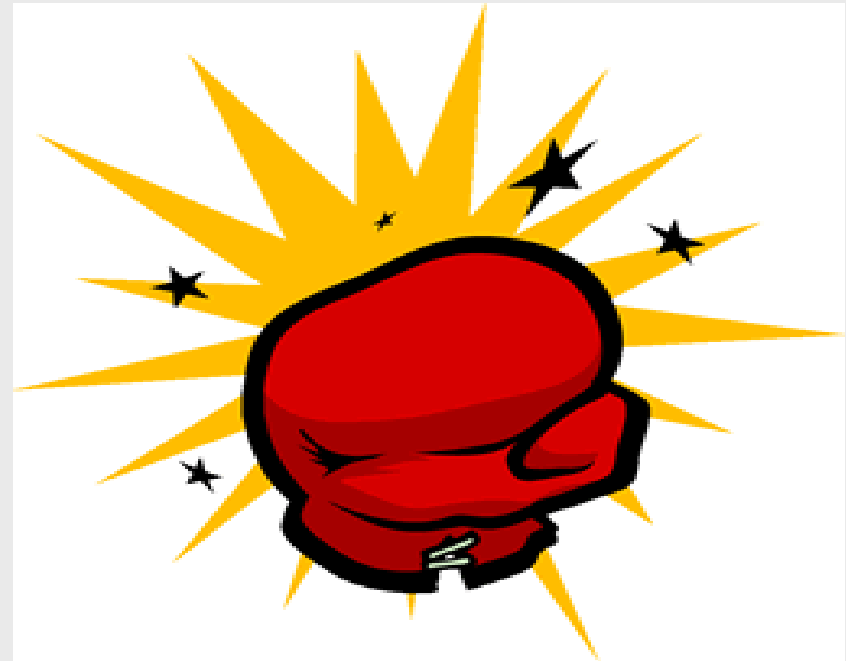

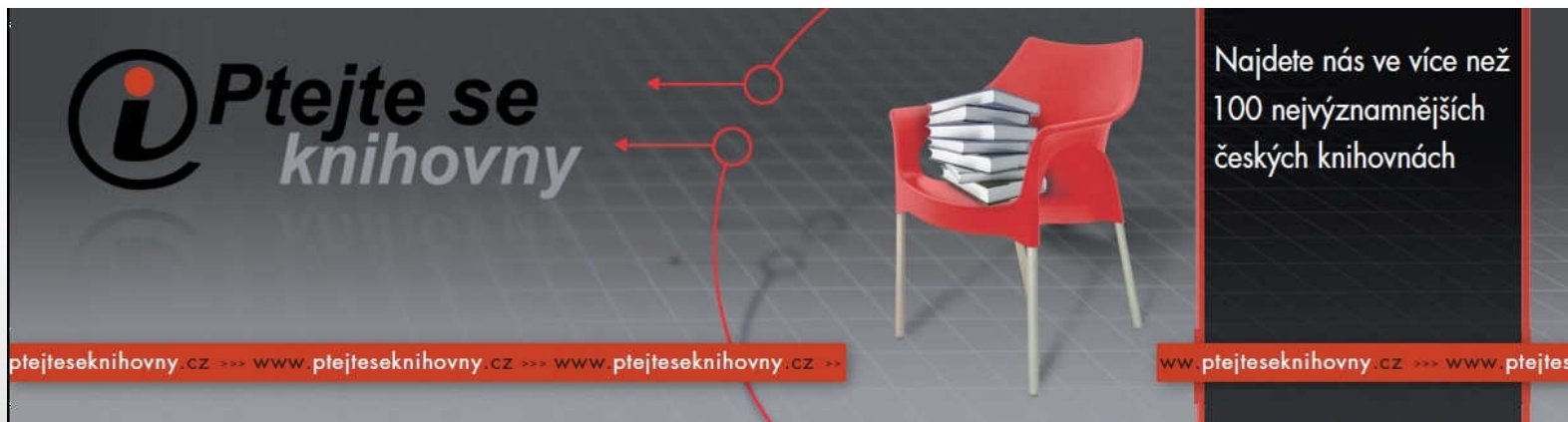
Otázky / problémy

- Akceptované doklady k ověření totožnosti
- Občan ČR, občan jiného státu EU, občan třetího státu
- Podmínky pro rezidenty a „nerezidenty“???
- Prokazování usazenosti
- Kauce (zástava, záruka, jistota) při registraci nebo při poskytnutí služby
- Zkušenosti s vymáháním v ČR a mimo ČR

3 ... 2 ... 1 ... START!!!

DISKUSE

...WWW.**ptejteseknihovny**.CZ...

...WWW.**ptejteseknihovny**.CZ...

...WWW.**ptejteseknihovny**.CZ...

...WWW.**ptejteseknihovny**.CZ...

...WWW.**ptejteseknihovny**.CZ...

...WWW.**ptejteseknihovny**.CZ...